

*Copak ty tam černý vzadu
Vystřkneš na nás bradu ?
Já vyznávám, že jsem černý,
že jsem z mouřenínské zemi.*

*Slunce je přičina,
že má tvá je opálena.
Kdybys na Slunce nechodil,
Byl bys tvář svou nespálil.*

*Herodes, král z okna kouká,
vidí tři krále z daleka.
Daleká je cesta Vaše ?
Do Betléma mysl naše !*

*Co je v Betlémě nového,
že pospícháte do něho ?
Narodil se tam Spasitel,
všeho světa Vykupitel !*

*Magie v křesťanském přibarvení se obrážela ve víře, že kdo se napije vody na **sv. Hátu** (5. února) svěcené – toho žádný had neuštkne.*

*Na **Hromnice** se v kostele svěřily svíce – „**hromničky**“, ty se pak rozsvěcovaly při nebezpečných bouřkách, aby chránily stavení. Svíce nesměly chybět v žádné venkovské domácnosti.*

pokračování příště

Vydává Obecní úřad v Klopotovicích. Redakční tým: Zdeněk Klobouk a Petr Indrák. Registrováno MK ČR pod Č.j. E 16862. náklad 150 výtisků. Dodáváno domácnostem v obci zdarma.

Lopotník

***Nezávislý občasník o dění v naší obci
Ročník VIII číslo 4/2008***

Kulturní komise Obecního úřadu v Klopotovicích pořádala zájezd pro důchodce a ostatní na Baťův kanál, po kterém jsme doplnili do Strážnice. Zde jsme navštívili muzeum Jihovýchodní Moravy v přírodě, jednalo se místní architekturu, a zámek, kde mimo jiné jsou originály obrazů Jožy Úprky.

Vítání občánků a prvňáčka

David Démal

Dominik Mouka

Lukáš Prachař

se konalo dne 26. října 2008.

Koledování na Štěpána mělo u nás také svou koledu:

*Koleda, koleda Štěpáne,
Co to neseš ve džbáně,
nesu, nesu koledu,
upadl jsem na ledu.
Psi se kolem sběhli,
koledu mně snědli.*

*Co mám chudák dělati ?
Musím chodit žebraťi,
koledu mi dejte,
nic se nehněvejte.
Jestli vy ji nedáte,
s dobrým se neshledáte...*

Usměvy i v nejtěžší době.

V Kojetíně a Uhřetovicích nespokojení koledníci dávali na kliku příslušných dveří tzv. „žebráka“ – slaměného panáka.

S Vánočním a novoročním přáním také chodívali po domácnostech na jakousi koledu – **listonoši a kominíci**. Nejoblíbenější byli kominíci, ti nosili „štěstí“ stačilo jen se dotknout jejich umouněného obleku, anebo je alespoň potkat.

Na **Silvestra** (31. prosince) se při bujarém veselí vítal Nový rok. Střílelo se z obecního „kanónu“ a večer se chodilo na „besedu k sosedom“ – popíát do Nového roku. Teprve na počátku 20. století byla zavedena tradice Silvestrovských tanečních zábav.

Na **Nový rok** nesmělo v žádném případě viset vyprané prádlo a nesměla být rozdělána žádná práce. V tento den se nepřipravovalo jídlo z drůbeže (pernaté zvěře), aby v nastávajícím roce neuletělo štěstí.

Hospodář časně ráno vstal, nabral na misku všeho obilí obešel stavení a sypal zrno na všechny strany, aby byla hojná úroda.

Tři převlečení chlápce za tři krále – Kašpara, Melichara a Baltazara chodili koledovat na svátek **Tří králů** (6. ledna). Jeden z nich – „ten černý vzadu“ měl sazemi umouněnou tvář. Chodili dům od domu, koledovali a svěcenou křídou psali na dveře stavení písmena – **K+M+B**.

Na svátek Tří králů se v kostele světila **tříkrálová voda**.

Koledníci takto koledovali:

*My tři králové jdeme k Vám,
štěstí, zdraví vínšujeme Vám.
Štěstí, zdraví, dlouhá léta,
My přišli k Vám zdaleka.*

*Jak jsme tu hvězdu viděli,
hned jsme koně sedlali,
a na cestu do Betléma
my všichni se vydali.*

Na **Štědrý den** (24. prosince) se držel půst až do Štědrovečerní večeře. Ta začínala brzy po setmění, modlitbou, pak následovala polévka – dříve to bývala „kyselica“ s houbami. Ta se u nás připravovala z čerstvě nasbíraných hub tzv. „vrbůvek“ (penízovky sametonohé), které nasbíral hospodář na Štědrý den dopoledne. Až ve druhé polovině min. století se začala připravovat večeře se smaženou rybou a bramborovým salátem. I když houbová polévka s „vrbůvek“ se v některých domácnostech u nás připravuje doposud. Po večeři se odcházelo k vánočnímu stromku, kde se zpívaly koledy a prohlížely dárky. Potom se chodívalo brzy zrána a to pěšky do Tovačova na „jitřní“ – ta se konávala o páté hodině ráno a ještě před ní byly tzv. „hodinky“. Potom se konala mše sv. „na úsvitě“, pak (jako každou neděli) – „ranní“, „desátá“ a „hrubá“.

O štědrém dnu nesměla na stole chybět ošatka a v ní ode všeho druhu obilí a ovoce. Strojení vánočního stromku bylo u nás zavedeno teprve na konci 19. a na začátku 20. stol. Zároveň s tím se zavedlo obdarovávání dětí a také dospělých. Ještě na počátku 20. století se stromky zdobily doma napečeným cukrovím a pečivem, teprve později kupovanými skleněnými a čokoládovými ozdobami. **Betlémy** zůstávaly postaveny v rodinách až do Hromnic, zatímco vánoční stromeček jen do Tří králů.

K některým zvykům na **Štědrý den** : děvčata házela přes hlavu střevíc a podle toho hádala zda se provdají. Směřovala-li špice střevíce ke dveřím usuzovalo se z toho, že se v příštím roce vdá. Matky krájely dětem jablka a louskaly ořechy, aby zjistily zda budou jejich dětí v příštím roce zdravé. Lilo se olovo, na vodu se pouštěly skořápky z ořechů s rozžatými svíčkami. Těm co dodržovali půst se zjevilo zlaté prasátko. Pod talíře se štědrovečerní večeří se dávalo několik šupin z vánočního kapra, které pak přinesly všem po celý rok dostatek peněz.

Ještě před štědrovečerní večeří hospodář obešel celý dům, zatímco hospodyně s ostatními ženami uklidila již ráno čistě světnici, prostřela na stůl něco sena a pokryla je čistým ubrusem. Na stůl se k večeři stavěly již připravené pokrmy, po západu slunce sešla se celá rodina ve svátečním oblečení k večeři. Hospodář se nejdříve pomodlil a vzpomněl nepřítomných členů rodiny a zemřelých předků. Načež se všichni posadili ke stolu, hospodář do kouta pod svatý obraz. Při jídle se odkládala část pokrmů na stůl – pro zemřelé předky. Poté se konaly různé věštby týkající se budoucí úrody a chovu dobytka. Dívky vyzvíдалy svůj osud. Seno, které bylo pod ubrusem na stole se potom předkládalo domácím zvířatům.

Štěpánské koledování (26. prosince) – na koledu v tento chodívali po vesnici zejména obecní pastýři, hlídači a policajti. Od sousedů dostávali doma napečené koláčky – zpravidla vdolečky, které pak jim vydržely až do konce ledna. Právě v tento den – na Štěpána chodívala venkovská chasa na „novó“ (rozuměj na službu k novému hospodáři).

Na Štěpána děvčata ráno umývala chlapcům tváře, ti jim to opláceli na Nový rok. Právě v tento den manželé dávali ženám „vyúčtování za rok“, aby mohli do hospody a měli zde za co pít.

Co se nám líbí ...

Nejsem denním hostem hospůdky u kapličky, ale občas se také zastavím na jedno nebo víc. Prostě zlatavý mok mi chutná a potom přijde okamžik, kdy se musím vzdálit. Pamatuji záchody v této budově, jak vypadaly před padesáti lety, kdy jsem sem chodil do školy. Začátkem 60. let došlo k rekonstrukci, k další koncem 80. let, kdy zde vznikla z učitelského bytu hospoda. Největších změn se záchody dočkaly v letošním roce. Je třeba pochválit všechny zúčastněné osoby za dobře odvedenou práci. Při pečlivosti hostinského pana Ladislava Vyvážila už záležití jenom na nás jak dlouho budou opravdu hezké, protože „ podle záchoda se pozná kultura národa “.

Petr Indrák

A co se nám nelíbí ...

to, že v poslední době se stává „módou“ naše krásné lidové zvyky a obyčeje nahrazovat cizorodými u nás naprosto cizími zvyky jako jsou různé ty „halloweeny“ či jak se to všechno nazývá. Mrzí nás, že se nikdo nenajde kdo by se zasadil o znovu zavedení takových dávných zvyků jako bylo třeba chození Lucky nebo Šperechty, chození Tří králů, „hrkáni“ v době kdy „zvony odletěly do Říma“, kácení máje, nemluvě o dožínkách . Je opravdu škoda, že si nevážíme zvyků našich předků a zaplevelujeme naši kulturu věcmi, které do ní nepatří.

Z.K.

Zprávy z radnice

Usnesení ze 14. zasedání zastupitelstva obce ze dne 10. 10. 2008

Zastupitelstvo obce projednalo:

1. Kontrolu usnesení číslo 13
2. Schválení Zadání změny číslo 1 územního plánu Klopotovice
3. Rozpočtové opatření číslo 3
4. Žádost MŠ Ivaň o finanční příspěvek
5. Projednání rozpočtu přípojky kanalizace

Zastupitelstvo obce schválilo:

1. Program zasedání zastupitelstva
2. Schválení Zadání změny číslo 1 územního plánu Klopotovice
3. Rozpočtové opatření číslo 3
4. Žádost MŠ Ivaň o finanční příspěvek
5. Rozpočet přípojky kanalizace

Zastupitelstvo obce ukládá:

1. Zaslání výzvy k odstranění automobilů z veřejného prostranství panu Vojtěchovskému

Výsledky voleb do zastupitelstva olomouckého kraje

Komunistická strana Čech a Moravy	25 hlasů
Nezávislí starostové pro kraj	10 hlasů
Křesťanská a demo. unie –Čsl. strana lidová	20 hlasů
Nezávislí	2 hlasy
Strana zelených	1 hlas
Moravané	1 hlas
Sdružení pro republiku	1 hlas
SDŽ – Strana důstojného života	2 hlasy
Občanská demokratická strana	20 hlasů
Česká strana sociálně demokratická	36 hlasů
Dělnická strana	1 hlas

Svůj hlas dala i nejstarší občanka Klopotovic paní Františka Vymětalová ve svých téměř 102 letech.

představuje symboly dobra a zla. Na svátek **sv. Lucie** (13. prosince) po dědině chodila „LUCKA“. Byla bíle oblečena, obličej

začerněný sazemi a hlavu zakrytou bílou plenou. Nejčastějším jejím nástrojem byla vařečka, kvedlačka nebo také „kopist“. Dlouhání, šťouchání, lechtání – to bývala její hlavní činnost. Bývala to taková určitá odplata za chození Mikuláše a pro ženy vítaná příležitost se dobře pobavit. Muži, ti mívali z Lucky náležitý „respekt a strach“, zamykali vrata a dveře, aby se na ně nemohla dostat.

Přímo ke svátku sv. Lucie se také vážala pověst, že podle počasí v nastávajících dnech od svátku Lucie až do Vánoc bude počasí v jednotlivých měsících celého příštího roku.

Posledním adventním strašidlem bývala „Šperechta“ tato se objevovala v týdnu před Vánocemi, nebo přímo v předvečer Štědrého dne. Chodila bíle oblečena s velkým nebozezem v ruce a rodiče s ní strašili děti, že jim přijde provrtat břicho pokud nebudou dodržovat půst.

Všechny obřady, které se již ve středověku konaly o Vánocích, měly hlavní vztah k domácímu hospodářství, k chovu dobytka a budoucí úrodě.

Zvyky a obyčeje, aneb od adventu do adventu....

(1. pokračování)

Advent – to bývala doba kajícnosti a příprav na Vánoce. Ještě v období před druhou světovou válkou bývalo u nás zvykem, vedle pátečního půstu, držet půst také ve středu. V tuto dobu se za dlouhých zimních večerů při draní peří vyprávěly příběhy ze života, pohádky a krajové pověsti. Při tom se zpívalo a to nejen nábožně písně. Tyto „besedy“ spojení s draním peří nebyvaly jen doménou žen, nechyběla na nich ani účast mládeže. Při tom se „propraly“ události v celé obci a také se hodně besedovalo o světě, který byl pro naše předky tak vzdálený. Jen málokdo se z venkova tehdy dostal dál než do okresního města a výlet do Prahy to byla událost desetiletí. A co se vyprávělo. Tak třeba tetička vyprávěly a my děti tiše seděly v koutě neodvažující se ani špitnout.

„Za starých časů sedávaly ledakde, třeba o žních na mandelích, divé ženy a tam pleskávaly rukou na ruku a při tom říkávaly: desítečky, dvacítečky. A byly nebezpečné tím, že podhazovaly nedělkám jiné děti a ty jejich jim braly.

Proto za starých dob musela každá nedělka šest neděl být uzavřena a nesměla překročit práh domu a když přece jen některá odešla, tak přišla divá žena a „zvekslovala“ jí její dítě, své odhodila a její sebrala.

A to dítěto potom, co divá podhodila, nic nerostlo, jenom hlavu mělo velikou. Takové dítěto třeba dva léta musely chovat, krmít a nechodilo. A tož si ženy musely pomáhat.

Rozbily pár vajec, vylily žloutek a bílek taky, nabraly těch skořápek a postavily do kolečka v jizbě na zem a uprostřed rozžaly kahanec. Potom všechny odešly, jenom to děcko té divé ženy tam nechaly a dívaly se klíčovou dírkou co bude dělat.

Děcko skočilo z kolébky a skákalo okolo těch skořápek a říkalo: „Toto jsou hrnce, co pak jsou to za hrnce?“ A ony náhle otevřely dveře a začaly dítě šibat prutem až vrískalo. Divá žena přiběhla, jejich dítěto vhodila a své si sebrala. Tak vysvobozovaly matky své děti co jim divé ženy sebraly.“

O svátku **sv. Saturnina** (29. listopadu) se u nás říkávalo, že v komíně skučí Meluzína. Když prudký podzimní vítr hvízdal a skučel v komíně, bylo to prý bédování Meluzíny. To byla pohádková bytost – bohyně ze staré pohanické představy o živlech, která se u nás udržela ještě v minulém století.

V předvečer svátku **sv. Barbory** (4. prosince) chodívala po dědině „BARBORA“ – za bílý oděv jí posloužilo prostěradlo. V ruce držela klacek či metlu a vyplácela „nezbedníky“ a hodným dětem nadělovala dárky. Na samotný svátek sv. Barbory si děvčata za časného rána ulomené třešňové větvičky ukládala do vázičky s vodou a podle toho zda rozkvetly do Štědrého dne, předvídaly zda nastávající rok bude rokem jejich svatby.

Večer před svátkem **sv. Mikuláše** chodil nadělovat dětem sv. Mikuláš, doprovázený andělem a zpravidla dvěma čerty. Čerti měly na sobě řetěz, kterým řádně rachotili. Anděl pak naděloval hodným dětem jablka, ořechy a nějaké to cukroví, neposlušným pak kousek uhlí, bramboru či cibuli. Dnes děti dostávají nějaké sladkosti a hlavně hračky. Tento zvyk se udržel až do dnešních dnů i když poněkud v jiné podobě. Symbolické doprovázení Mikuláše andělem a čertem

SPRÁVA ODKAZU E.E.KISCHE
OBEC SPISOVATELŮ
A
ASOCIACE ORGANIZACÍ SPISOVATELŮ SLOVENSKA
UDĚLUJÍ

ČESTNÉ UZNÁNÍ EGONA ERVÍNA KISCHE

*Jaroslavu KREMPLOVI
a kolektivu dalších autorů*

ZA VÝZNAMNÉ DÍLO LITERATURY FAKTU
(Tovačovské zámecké nokturno)

VDANÉ V ROCE

2007

Z. Hani Růžička

PŘEDSEDA POROTY

[Signature]

SPRÁVA ODKAZU
E. E. KISCHE

[Signature]

OBEC SPISOVATELŮ

Jaroslav Kremplov

Konference v tovačovském zámku

Byli jsme pozváni na 14. hodinu dne 10. 10. 2008 do obřadní síně tovačovského zámku. Přišlo tam dost lidí známých i neznámých. Byl to den, kdy uplynulo 100 roků od narození pana Bohumíra Štégra. Většina z nás ho potkávala v Tovačově, ať na náměstí nebo v zámku. Byl považován za největšího znalce našeho okolí. Víme o něm i to, že překládal z několika jazyků. Na tomto setkání byly přečteny příspěvky několika autorů připravované knížky, která vyjde právě k tomuto výročí a bude pokřtěna v prosinci letošního roku. Starosta města Kojetína pan Ing. Mojmír Haupt zde přečetl povídku o panu vrchním, jak ho asi vzali čerti. Tuto povídku napsal pan Štégr v knize „Pověsti o hradech a zámcích. Byla zde krásná atmosféra. Potom paní Mgr. Hana Kremplová nás seznámila s oceněním poslední knížky „Tovačovské zámecké nokturmo“. Tato knížka získala čestné uznání v rámci udílení cen E.E.Kische.

Zdeněk Klobouk a Petr Indrák

Rudolf Jurda

Vladimír Bradík

Václav Steiger

Znak Zemské jednoty společenstev kovářů a podkovářů v Markrabí Moravském (1913)

Prameny a literatura:
Antonín Pecelt: Mizející řemesla
Archiv redakce

Řemesla dnes již téměř zapomenutá....

KOVÁŘSTVÍ – je tak staré řemeslo, jako samotný vynález železa. U nás se kováři připomínají již v desátém století a to nejdříve na dvorech feudálů. A ve století třináctém se bez nich neobešla ani města. Postupně pak v každé i malé vsi vedle kostela, kostelíčka nebo kaple se objevil kovář. Bez kováře se ve středověku neobešlo žádné lidské sídlo, kováři proto byli vyňati z milového práva. Již tehdy kovali nejen plechy, železné hole a mřížoví. Z jejich dílen vycházela kování vrat, kování truhel, kruhy, klepadla. Vyráběli všechno domácí, polní a zahradnické nářadí. Vykonávali také práce podkovářské – kovali podkovy a hřeby z dobrého vláčného železa.

Zatímco z kostela či kapličky ohlašovaly zvony poledne, náboženské obřady a také nešťastné události, kovadlinu tu bylo slyšet každý den od rána do večera. Na kovadlině dokázal kovář „vykouzlit“ věci dnes už neuvěřitelné. Ke kovářskému nářadí patřilo: výheň, kovadlina, kladiva (nejtěžší perlika, nejlehčí nýtovník), různé kleště, svěráky, dláta, pilky, pilníky, rašple, vrtáky, atd.

Mistrovská zkouška kováře spočívala v tom, že kovářský tovaryš při ní prokazoval, že má „oko pro práci“. Byl před ním předveden kůň, směl ho obejít a z odstupu si prohlédnout jeho kopyta. Dotknout se ho ovšem nesměl. Pak byl odveden do dílny, kde vykoval dle vlastního odhadu podkovy. Hodily-li se, teprve pak byl připuštěn k vlastní mistrovské zkoušce, při níž vykoval své **mistrovské dílo**. Tedy zhotovil břitkou širočinu, speciální obruč, ozdobné mříže či jiné dílo.

A o tom, že kováři byla „cháska veselá a nezvedená“ svědčí příhoda, kterou svého času vyprávěl náš kovář pan Václav STEIGER. Pan Václav pracoval jako tovaryš u mistra kováře v Tovačově. Pan mistr kovářský měl tehdy více tovaryšů a kde jich bylo pohromadě více, tam nebyla o nezvedené kousky nouze.

„Paní mistrová nejen připravovala tovaryšům svačinu, ale měla také dohlížet na to zda vůbec a jak pilně pracují. Protože na to neměla dost času vymyslela si na ně malou zkoušku. Než přinesla svačinu šla se přesvědčit o tom jak pracovali. Měla na to svůj osvědčený způsob, přišla vyhrnula sukně a sedla si na kovadlinu. Byla-li kovadlina patřičně teplá tovaryši pracovali a dostali chutnou svačinu. Byla-li málo teplá, nebo dokonce studená pracovalo se málo a svačina nebyla. Všechno to klapalo dobře, až jednou si tovaryši vymysleli a hned provedli na paní mistrovou lest. Kovadlinu před příchodem paní mistrové pořádně nahřáli ve výhni a než tato přišla postavili na své místo. Mistrová nic netušíc, jako obvykle vyhrnula sukně a sedla si na kovadlinu“ – vyprávěl náš pan Václav. A jak to dopadlo to už si každý domyslí sám, jen dodáme, že od té doby se zkouška už nikdy nekonala.

V Klopotovcích provozovali kovářské řemeslo – v roce 1837 je u nás doložen mistr kovářský – **Jan ZAVALAČ**.

Ve staré kovárně, která stávala v „Hliníku“ byl mistrem kovářského řemesla **Rudolf JURDA**.

Ještě je dost pamětníků těch časů, kdy toto řemeslo u nás provozovali : **Vladimír BRADÍK** – jeho kovárna stojí ve dvoře domu číslo 70.

Václav STEIGER – jeho kovárna stávala u domu číslo 52.

Rudolf JURDA – po zbourání staré kovárny měl kovárnu u domu číslo 67.

Posledním kovářem, který vykonával své řemeslo v dobách působení JZD Klopotovice byl pan **Václav STEIGER**.

A **kovárna** ? - z těch přežila do dnešní doby, prakticky v původní podobě jen ta u domu číslo 70.

Na další stránce je Bradíkova kovárna v dnešní době

Skončil 4. ročník Moravského putování

Věřím, že někteří z vás se také zúčastnili výšlapů s panem Milanem Blahem po naší krásné Moravě. Každý rok pro nás pan Milan připraví pět krásných procházek. Navštívili jsme Jeseníky, Beskydy, Chřiby, Dražanskou vrchovinu a také suché meandry okolo řeky Dyje. Až na první dvě vycházky, v prvním ročníku, jsem absolvoval všechny. Můžu říci, že nám skoro vždycky přálo počasí, nejhůř bylo asi na posledy. Cestou z Bumbálky na Prostřední Bečvu. A kde jinde by se mohly rozdávat medaile a diplomy než v Hrachovci u pana Grygara.

Kromě toho jsme byli také na Králickém Sněžníku, na vinici Šobés a v Malovaném sklípku v Šatově. Toto všechno je na Moravě. Další krásné výšlapy jsou na Slovensku, ať už se jedná o Malou Fatru nebo o Roháče. Je jich mnohem víc, těch jsem se já nezúčastnil, ale z doslechu vím, že to opravdu stálo za to.

Já patřím do početné skupiny Klopotovčáků, kteří se těchto akcí pravidelně zúčastňují. Za všechny tímto děkuji panu Milanu Blahovi za krásné chvíle prožité na výšlapech.

Petr Indrák

Pomník svobody

připomínající oběti první světové války a naše legionáře byl slavnostně odhalen 10. září 1922. V tento den se ve 14 hod konal slavnostní průvod doprovázený hudbou. V čele průvodu jelo hanácké „banderium“ za ním šly školní děti se svým učitelem Josefem Barvíkem. Následovala hudba, za ní Sokoli ve svých krojích, za nimi Hanačky v krojích a pak ostatní účastníci průvodu. U sochy, která tehdy stála před budovou Radnice po proneseném projevu zazpíval pěvecký sbor a byly zahrány hymny. Po slavnosti se konal zahradní koncert a večer lampiónový průvod přes celou vesnici. Pomník vytvořil sochař Julius Pelikán a stál 10 tis Kč.

Foto pomníku Svobody, který stával do roku 1938 před Radnicí

V roce 1939 po okupaci českých zemí nacistickým Německem byl pomník snesen a ukryt na Sýpce, kde přečkal až do konce války.

Foto demontáže pomníku, který stál před Radnicí (foto zapůjčila p. Mězlová z Tovačova – za což děkujeme)

V roce 1951 byl před Sýpkou vybudován parčík, kam byla poté umístěna socha SVOBODY a také památník věnovaný osvoboditelům naší obce v měsíci květnu 1945.

Poznámka: Julius Pelikán (1887-1969) sochař s motivy odboje, portréty, komorní náměty a alegorie. Jeho sochy nalezneme v mnoha obcích na Moravě, také a to nejen na olomouckých hřbitovech.

Prameny: Obecní kronika Klopotovice

Do nového roku všechno nejlepší a hodně zdraví přeje redakce Lopotníku - Zdeněk Klobouk a Petr Indrák